

Amenințări pentru șoimii dunăreni

Pe întreaga suprafață a arealului său de distribuție, șoimul dunărean a suferit scăderi masive ale populațiilor din diferite cauze:

- degradarea și dispariția habitatelor și a zonelor tradiționale de cuibărit în zonele de câmpie;
- scăderea populațiilor de popândăi din cauza diminuării pășunilor naturale și managementului defectuos al celor existente;
- împușinarea cuiburilor naturale disponibile pentru șoimi din cauza defrișării pădurilor de pădure și tăierii arborilor solitari din zonele de câmpie;
- electrocutarea păsărilor pe stâlpi de electricitate de medie tensiune;
- braconaj prin otrăvire și împușcare;
- deranjul păsărilor în perioada de cuibărit, generat de diferite activități antropice (turism, pășunat etc.);
- rată de mortalitate ridicată în cazul exemplarelor tinere, lipsite de experiență, dar și datorită practicării șoimăritului și traficului cu aceste păsări, obicei tradițional în țările din Orient.

Principalele activități ale proiectului

În cadrul proiectului LIFE se demarează diferite activități de conservare, dintre care amintim:

- instalarea cuiburilor artificiale pentru șoimii dunăreni pe stâlpi de electricitate de înaltă tensiune, acolo unde nu există copaci solitari în mijlocul câmpurilor agricole;
- izolarea liniilor electrice de medie tensiune pentru evitarea electrocutării păsărilor;
- montarea transmițătoarelor satelitare dotate cu sistem GPS pe șoimii dunăreni pentru urmărirea acestora în scopul cercetării migrației lor, dar și a identificării factorilor de periclitate existenți pe rutele de migrație;
- evaluarea efectelor turbinelor eoliene asupra șoimilor dunăreni;
- reintroducerea popândăilor în zonele de cuibărit ale păsărilor, elaborarea măsurilor de agromediu în vederea conservării habitatelor populate de popândăi și șoimi dunăreni.

Șoim dunărean cu transmițător © Prommer Mátvás

Deoarece majoritatea arborilor solitari bătrâni din mijlocul terenurilor agricole de la câmpie au fost tăiați, cele câteva perechi care mai există în România au ajuns să fie **nevoite să cuibărească pe stâlpii de electricitate de înaltă tensiune**, în cuiburi construite de corbi. Construirea acestor cuiburi mari se face de regulă în mijlocul structurii metalice a stâlpilor de înaltă tensiune, la distanță de cablurile electrice, prin urmare prezența lor sau a păsărilor care cuibăresc în ele nu au nici o legătură cu problemele întreruperilor de curent. Șoimii dunăreni se așază întotdeauna pe barele metalice ale acestor stâlpi, departe de cablurile electrice. Fiecare astfel de cuib solid trebuie protejat, fiindcă reprezintă un potențial loc de cuibărit pentru șoimul dunărean.

Vă rugăm să ne contactați la numerele de telefon de mai jos în cazul:

- găsirii unor păsări răpitoare rănite sau bolnave;
- identificării unor cuiburi ocupate de păsări răpitoare;
- identificării unor inele la piciorul păsărilor sălbatice aparținând oricărei specii, fie că este vorba de păsări găsite bolnave sau rănite, moarte sau împușcate, cu rugămintea transmiterii telefonice a inscripției de pe inel.

0265 264726, 031 4255657

Proiect finanțat de Uniunea Europeană prin programul LIFE Nature. Perioada de implementare a proiectului: 01.10.2010 - 30.09.2014
Bugetul proiectului: 4.032.828 € - 74,55% finanțat de LIFE Nature

Partenerii proiectului în România:
Asociația Grupul Milvus – www.milvus.ro
Societatea Ornitologică Română – www.sor.ro

TOATE SPECIILE DE PĂSĂRI RĂPITOARE DE ZI ȘI DE NOAPTE SUNT PROTEJATE PRIN LEGE!

Șoimul dunărean © Papp Gábor

Femele de șoim dunărean, Mongolia © Stig Frode Olsen

Conservarea ȘOIMULUI DUNĂREAN

Șoimul dunărean este o pasăre răpitoare strict protejată prin lege, a cărei populație la nivel global se află în declin. În România a fost răspândit aproape pe întreaga suprafață a țării, dar în prezent populația națională este reprezentată de abia câteva perechi. Este o specie folositoare agriculturii deoarece se hrănește cu rozătoare și păsări de talie mică. Pentru conservarea populației din Uniunea Europeană se derulează un amplu proiect LIFE în patru țări: Bulgaria, Slovacia, România și Ungaria.

LIFE09 NAT/H/000384

pentru mai multe informații accesați
www.sakerlife2.mme.hu/ro

Conservarea șoimului dunărean
în nord-estul Bulgariei, Ungaria, România și Slovacia

Șoimul dunărean (*Falco cherrug*) este o pasăre răpitoare de talie medie, cu o anvergură a aripilor de 105 - 130 cm și lungimea corpului de 45 - 55 cm, femelele fiind mai robuste decât masculii. Diferențele de penaj dintre masculi și femele sunt mai subtile și necesită experiență, dar în general femelele sunt mai închise la culoare, cu mai multe striții maronii pe piept, iar masculii sunt mai deschiși la culoare, cu piept albicios aproape lipsit de pete.

În perioada de cuibărit, masculul este cel care vânează, aducând hrană femelei și puilor. De obicei se hrănește cu mamifere întâlnite pe terenuri arabile și pajiști. Hrana sa favorită este **popândăul** (*Spermophilus citellus*), însă adesea poate fi observat confiscând **șoareci** de la alte păsări răpitoare (vânturei, ereți). Câteodată, însă, numai când hrana este puțină, este nevoit să vâneze și păsări de talie mică sau medie, cum ar fi **graurii** sau **ciorile** care se adună uneori în stoluri imense. Pentru completarea necesarului zilnic de hrană consumă chiar și **insecte**.

La fel ca toate speciile de șoimi, nici **șoimii dunăreni nu își construiesc propriul lor cuib**, ci ocupă cuiburile abandonate ale altor păsări răpitoare sau ale corbilor. Depun 3 - 5 ouă în perioada martie - aprilie, pe care le clocește mai ales femela timp de 30 de zile. După eclozare puii vor rămâne în cuib încă circa 45 de zile, perioadă în care ajung aproape la dimensiunile unui adult, cântărind aproximativ 1 kilogram înainte de a-și lua zborul, pe la mijlocul verii. Totuși, ei vor mai rămâne pe lângă părinți încă o perioadă de 1 - 2 luni, timp în care vor învăța să vâneze. Spre toamnă devin independenți și vor migra în perioada de iarnă, părăsind zonele natale. Juveniliile populației europene vor pleca spre sud (bazinul mediteranean, nordul Africii) sau spre est (Orientul Apropiat, Ucraina, Rusia, Kazahstan). Adulții, fideli de altfel unul față de celălalt, rămân tot anul în teritoriu, apărându-și cuibul pentru următorul sezon de împerechere.

Arealul șoimului dunărean se întinde din centrul Europei, unde ocupă zonele deschise sau parțial împădurite de la câmpie (pășuni, câmpuri agricole), până în China. În țările asiatice populează chiar și deșerturile, semideșerturile sau platourile montane, ajungând până la înălțimi de 4700 m. Populația globală este estimată la 9.600 - 17.000 de perechi. În România cuibăresc abia câteva perechi. Spre deosebire de populația din Europa Centrală, populația globală este în descreștere accentuată.

Șoimul dunărean este listat în majoritatea convențiilor internaționale de conservare a biodiversității respectiv în Anexa I a Directivei Păsări a Uniunii Europene, fiind considerat **specie periclitată** aproape în întreaga sa arie de răspândire. Din 2010 s-a demarat cel de-al doilea proiect LIFE (Conservarea șoimului dunărean în Nord-estul Bulgariei, Ungaria, România și Slovacia - LIFE09 NAT/HU/000384) care vizează protecția acestei specii, care este de fapt continuarea primului proiect derulat între anii 2006-2010 (Protecția șoimului dunărean în Bazinul Carpatic - LIFE06 NAT/HU/000096). În cadrul acestui al doilea proiect experții maghiari și slovaci, care continuă desfășurarea activităților proprii, transferă experiența acumulată prin cel dintâi proiect LIFE specialiștilor din Bulgaria și România în vederea implementării celor mai bune metode de conservare a șoimului dunărean.

Principalul obiectiv al proiectului este **protecția populației șoimului dunărean în Europa** prin crearea condițiilor favorabile pentru extinderea populației șoimilor dunăreni în România și Bulgaria și, în același timp, stabilizarea acestor efective. În acest fel creșterea populației va fi simțitoare în toată Europa.

În urmă cu 100 de ani șoimul dunărean era răspândit pe întreaga suprafață a țării cu excepția Carpaților, fiind întâlnit în special în vecinătatea ostroavelor și pădurilor din lunca Dunării (de aici și denumirea populară românească). Între timp numărul lor a scăzut, astfel că, la începutul acestui secol, se mai cunoșteau doar trei perechi în Munții Măcin din Dobrogea, dar și acestea au dispărut între timp.

Odată cu începerea proiectului LIFE09 NAT/HU/000384 s-au demarat ample căutări ale șoimilor, în special în Dobrogea și în Câmpia de Vest, în urma cărora au fost identificate câteva cuiburi de șoim dunărean în Banat, respectiv Dobrogea, unde șoimii încă mai cuibăresc cu succes. Însă, chiar și așa, suntem siguri că **numărul perechilor cuibăritoare** de șoimi dunăreni din România este **sub 10** în prezent, iar supraviețuirea speciei în România depinde de implementarea măsurilor necesare de conservare!

Femela de șoim dunărean © Stig Frode Olsen

Dimensiunile unui șoim dunărean raportat la dimensiunile altor păsări răpitoare